

Kaksitoista kotimaista: *Taikurin hattu*

Yksi kirjassa olevista kuvista: vasemmalla taikurin hattu, josta kiipeää ulos Muurahaisleijona, ja oikealla pöydän alla piilottelevat Muumipeikko, Nipsu ja Nuuskamuikkunen.

”Älkääkä tulko kotiin ennen kuin olette kaikki taas iloisia!”

Muumit ovat luultavasti yksi Suomen vaalituimmista asioista ja samalla myös yksi kansainvälisimmistä: Tove Janssonin Muumi-kirjoja ja -sarjakuvia on käännetty kymmenille kielille. Niihin pohjautuu useita sarjoja ja elokuvia, ja lisäksi jatkuvasti uudistuvien oheistuotteiden myyntimenekki ympäri maailmaa on päätä huimaavaa. Vaikka nykynuoret ja -lapset yhdistävät Muumit todennäköisemmin tv-sarjaan *Muumilaakson tarinoita* tai Muumi-mukeihin, alkuperäiset kirjat jaksavat vielä herättää mielenkiintoa kansan keskuudessa. Tässä kuussa luettavakseni valikoitui vuonna 1948 alun perin julkaistu *Taikurin hattu*, jota lukiessani sain huomata, että vaikka tarinat olivat tuttuja lapsuuden tv-ohjelmasta, antoi tekstimuoto hahmoille aivan uudenlaista syvyyttä.

En ole muistaakseni lukenut muita Muumi-kirjoja, joten tämä lähestymistapa tuttuihin hahmoihin oli minulle aivan uusi. *Taikurin hattu* -teoksen tarina oli kuitenkin lapsena yksi mieleenpainuvimmista Muumi-tarinoista, joten en joutunut kiinnittämään paljoa huomiota tuttuun juoneen vaan sain keskittyä kieleen, kuvailuun ja henkilöhahmoihin. Teos alkaa lyhyellä johdannolla, jossa kuvaillaan talviunille menemistä Muumilaaksossa, jonka jälkeen hypätäänkin jo seuraavaan kevääseen ja kesään, johon muut tapahtumat sijoittuvat. Keskiössä on muumien löytämä taikurin hattu ja sitä ympäröivä tarina Taikurista, joka etsii Kuningasrubiinia. Jokainen luku on kuin oma erillinen tarina, mikä aiheutti hiukan irtonaisuutta, mutta lopussa kaikki kasattiin kokoon.

Sain huomata, että vaikka Muumi-kirjat löytyvätkin kirjastosta lasten- ja nuortenosastolta, niissä on tietynlaista syvyyttä, jota löytää vain harvoin nuoremmille suunnatuista kirjoista. Hahmojen,

tapahtumien ja kerronnassa esiintyvien piirteiden symbolismi herätti minussa paljon pohdintaa, mutta toisaalta teos oli miellyttävän helppolukuinen. Tekstin mielenkiintoisuutta lisäsi ympäristön ja tapahtumien ytimekäs kuvailu, joiden lisäksi kauniit kuvitukset olivat ihana lisä: olen aina pitänyt siitä, miltä hahmot näyttävät alkuperäisissä muodoissaan, vaikka tv:n piirroshahmot ovatkin tutumpia. Kuvat antoivat minulle lukijana syvemmän yhteyden juuri kirjan hahmoihin, enkä vain kuvitellut mielessäni tv-sarjan muumeja.

Taikurin hattu on kolmas julkaistu Muumi-kirja, ja virallisen Muumit-nettisivun mukaan se eroaa kahdesta edeltävästä kirjasta monella tapaa: teoksessa Muumeja ei uhkaa mikään katastrofi, niin kuin edeltävissä teoksissa *Muumit ja suuri tuhotulva* ja *Muumipeikko ja pyrstötähti*, vaan se keskittyy hahmojen välisiin suhteisiin ja siihen mikä on oikein ja mikä väärin. *Taikurin hattu* oli myös ensimmäinen Muumi-kirja, joka käännettiin englanniksi, ja samalla se aloitti Muumien kansainvälisen uran.

Loppujen lopuksi *Taikurin hattu* oli juuri omiaan tähän aikaan vuodesta: kesä on juuri alkamassa ja vaikka teoksessa onkin myös synkempiä hetkiä, päällimmäisin tunne, joka siitä jää, on ilo. *Taikurin hattu* auttoi minua myös pääsemään takaisin lukemisen makuun, ja nyt ajattelinkin lukea toisen Muumi-kirjan, *Muumipeikko ja pyrstötähti*, mutta tällä kertaa ruotsiksi – koska kaikkihan on parempaa alkuperäiskielellä. Luettuani ensimmäisen muumikirjani voin vain todeta, että ovathan ne Muumit todellinen kansallisaarre. Toivonkin, että monet innostuisivat lukemaan lisää Tove Janssonin kauniita teoksia näin Suomen juhluvuoden kunniaksi.

: 4/5

Hilja Sisso 15E 23.5.2017

Tove Jansson. *Taikurin hattu*. WSOY: 2010. Ruotsinkielisestä 1948 julkaistusta alkuperäisteoksesta *Trollkarlens hatt* vuonna 1956 suomentanut Laila Järvinen. WSOY:n painoksen suomennoksen tarkistanut Päivi Kivelä vuonna 2010.

Kuva: <https://www.moomin.com/fi/blog/esittelyssa-muumi-kirjat-taikurin-hattu-1948/> 23.5.2017